

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Suumma [!] de laudibus christifere virginis Marie

Albertus <Magnus, Heiliger>

Colonie, 1502

VD16 A 1357

De dulia

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69610](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-69610)

De Latria

¶ Itē actus latrie ab ore. vt est laus et oratio excellentissime fuit in
beata virgine. oratio em̄ aliorū sanctorū nō innitit alicui iuri ex parte
sui. s̄z tñ misericordie ex parte dei. oratio aut̄ beatissime viginis inni-
tit grātie dei et iure naturali et iusticie euangelij vel decalogi. q̄z filius
nō tenet tñ exaudire sed obedire matri. iuxta illud. Honora patrem
et matrē. Et aplūs. filij obedite parentibꝫ vestris. qđ et ipsa videt in
nuere in mō orandi. nō vtens orōne simplici sed insinuatōe dicens.
vinū nō habent rc̄. Dicit magister Hugo de sancto victore. q̄ nob̄
lissima sp̄es orōnis est insinuatio. exemplificans in eodē verbō scilicet

Latria oris fu-
nū nō habent. Et sic latria eius oris fuit in summo. tum q̄ erat no-
tū in summo. bilissimus modus orandi. tum q̄ eius oratio habebat rōnes iussio-
nis et imperij. tum q̄ erat impossibile eā nō exaudiri. iuxta illud. Pe-
te mater mihi. neq; em̄ phas est ut auertā faciem meā. iij. Regum. iij.

¶ Item que est portio tua. Hester p̄ qua postulas re. etiaq; si petieris
dimidiū regni mei impetrabis. ¶ Item actus latrie in opere exterio-
rit latrie in tñ p̄ncipalis est in oblatione. et excellentior in templorū secratōne et
opere.

¶ structione Hoc aut̄ totū fuit in beatissima virgine in summo que
de corde et corpore templū sanctos pūi struxit. in quo filius dei cor-
poraliter habitauit. in quo seipam et in seipa summā castitatem cordis
et corporis deo omni sacrificio acceptabilius obtulit. uno ipsum filium
suum et filium dei nō put panis et vinū in corpus ipsius transferebat et

Maria xp̄m sub sp̄cō alienis immolat. sed ipm quidē eius propria carne et san-
cto nob̄ obtulit. quine sim corpus formatū sub ipsa sua specie pp̄ia in qua eū genui-
t spontaneo eius sensu in eius passione p̄ nobis omnibꝫ obtulit. p̄
quā sufficiētissimā et gratissimā hostiā semel oblatā deum toto ge-
neri humano recōcliauit. qui nimirū excellētissimus actus latrie in
opere fuit. Et sic p̄ q̄o beata virgo omnē actū latrie sim omnē mo-
dum habuit in summo.

¶ De Dulia.

¶ Consequenter videndū est de dulia. Est aut̄ dulia honor creatu-
re debitus et exhibitus. Et hec habet duas partes. duliaz simpliciter
que debet creaturis. et ypduliaz que debet excellentibꝫ creaturis. ut beate
virgini et sancte cruci. Habuit aut̄ beata virgo actū ypdulie in sum-
mo respectu alias creaturaz. Impropōrtōabilit̄ em̄ maius est ador-
ari q̄z adorare. ergo impropōrtōabilit̄ maius est yperdulia ador-
ari q̄z adorare ypdulia. sed om̄es alijs sancti adorant yperdulia bea-
tam virginē. ergo ipsa om̄es excellit yperdulia. ¶ Itē actus dulie ha-
buit sup̄ om̄es excellenter. act̄ em̄ dulie intendit p̄ ea p̄ que et actus
latrie intendebat. p̄ dignitatem videlicet psone exhibentis. p̄ minus de-
bitū exhibitōis. et p̄ humilitatē seruitutis. Per dignitatem psone ex-
hibitentis excellit om̄es. nulla em̄ digna psona vel creatura potuit ali-
em creaturā intarū honorare iniquātum. dignissima creaturarum.

Act̄ dulie in-
tendit tripli-

De penitentia fo. xxxix.

mater dei Itē cū esset dignissima & suprema creaturaz omniū quam
omnes detinet reuereri & honorare. minime debitū fuit vt alias creaturaz
honoraret Item seruitus humillima & indebitissima fuit qua in
seriorem se honorauit. qz proxima deo p incorruptōem purificatōem
pollutis matribꝫ substitutam absqꝫ legis pcepto obseruauit. & filiū cū
oblatōibꝫ offerens sacerdotibꝫ legalibꝫ reuerentiam exhibuit. p qd
obedientiā & humilitatē osummauit. sicut scriptuz est. sine modo. sic Triplex h[ab]ilitas
enī decet nos &c. Slo. pfectam humilitatē. ¶ Et distinguit ibi tripli-
cem humilitatē & obedientiā. Prima que exhibetur inferioribꝫ. secū-
da pari. tercia que superiori. Et pma vocat omnis iusticia. id ē pfecta
iusticia. quā beatissima virgo in summo exhibuit qn̄ deo propinq̄ssi-
ma fuit. et dignissima inferioribꝫ & sibi iure subditis. ipa sup legem
posita s̄m legem legi & ministris eius obediuit. in quo se summe in-
clinauit & humiliauit. summū enī citra deū in sursum est summa in-
corruptio. iuxta illud. Incorruptio faciet proximū deo. summe aut̄ di-
stans ab incorruptōe deorsum est corruptio. post corruptōem sequi-
tur pena posita p corruptōe. vt est mulier̄ corruptarum purificatio.
Summa ergo inclinatio humilitatis fuit qū se excellentissima in-
corruptōe virgo sub onis corruptis impositū spontanee se inclina-
uit. Et sic p̄ qn̄ in beatissima virgine & dulia & latria & obedientia &
humilitas fuerūt in summo. ¶ De penitentia

¶ Est adhuc virtutis alia sp̄es. que ad iusticiā p̄t reduci. sc̄z. peni-
tentia. ¶ Sit virtus p̄ glosam sup illud. Penitētia agite. pma Penitētia
virtus est p penitentia veterē hominē perimere &c. ¶ Itē virtus peni est virtus
tertie timore p̄cipit. ¶ Aut̄ penitētia sit sp̄es iusticie p̄z. qz omnes te. P̄nia est sp̄es
henc veterē hominē perimere & oēs peccatores penitere. ¶ Aut̄ iusticie
actus penitentie fuerit excellentius in beatissima v̄gine omnibꝫ viato. Act⁹ p̄nie fuit
ribꝫ p̄ ex hoc qz in omnibꝫ alijs actus penitentie reqrit peccatū inesse in Maria.
vel fuisse. in beatissima aut̄ virgine fuerūt actus penitentie sine p̄sen-
tia vel p̄cessione culpe. ¶ Itē cū nulla virtus q̄tum ad habitū cesseret
in patria. habitus penitētiae erit in patria. & habit⁹ patrie pfectiores
habent actus qz habitus vie. ergo penitētia erit in patria. & habebit p-
fectiore actū qz habeat in via. ille aut̄ est detestatio peccati siue nolle
peccare. ergo cū beatissima virgo habeat actū penitētiae nō s̄m actum
vie habebit ipm s̄m actū patrie. Igit̄ habuit actū penitentie excellen-
tius alijs creaturis vie. ¶ De prudentia

¶ Lōsequēter de prudentia. Et pmo vtruz fuit in beatissima
v̄gine s̄m qz in alijs viatoribꝫ. ¶ Et videtur qz nō. dt Alu-
gustinus. Prudentia est amor ea quibꝫ adiuuat ab alijs qbꝫ im-
pedit sagaciter eligens. ¶ Item Aug⁹. Prudentia est in precaūdis
insidias. sed beatissima virgo nō impediatur ab aliquo. nec indige-
g iij.